

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
FILOSOFIA CIENTÍFICA

Coordinació: Miguel Ángel Escobar Bravo

Any acadèmic 2015-16

Informació general de l'assignatura

Denominació	FILOSOFIA CIENTÍFICA
Codi	100408
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Miguel Ángel Escobar Bravo
Horari de tutoria/lloc	Miguel Ángel Escobar Bravo: 1.08 973732467 Teresa Botigué Satorra: 1.07 973732458 Edith García Solanes: 1.08 973732467
Departament/s	Infermeria
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català i Castellà
Grau/Màster	Grau en Infermeria
Horari de tutoria/lloc	Miguel Ángel Escobar Bravo: 1.08 973732467 Teresa Botigué Satorra: 1.07 973732458 Edith García Solanes: 1.08 973732467
Adreça electrònica professor/a (s/es)	miguel.escobar@infermeria.udl.cat teresa.botigue@infermeria.udl.cat edith.garcia@infermeria.udl.cat

Miguel Ángel Escobar Bravo
 Teresa Botigué Satorra
 Edith García Solanes
 Laura Jové (cap biblioteca)

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius d'aprenentatge de la matèria / assignatura

- Conèixer el procés de recerca de la informació en ciències de la salut i els diferents tipus de fonts d'investigació.
- Conèixer com plantejar estratègies d'investigació en qualsevol base de dades i específicament en bases de dades de ciències de la salut.
- Aprendre a elaborar i presentar les referències bibliogràfiques dels recursos consultats, ja sigui en paper o electrònics.
- Criticar la responsabilitat, fiabilitat de les teories i pràctica de la infermeria en el context del seu desenvolupament històric.
- Utilitzar el pensament crític per expandir la comprensió de les diferents teories i filosofia infermera.
- Descriure la metodologia del treball infermer i la seva aplicació pràctica
- Identificar les estratègies cognitives que ens permeten comprendre i integrar els conceptes bàsics per al desenvolupament de les habilitats del pensament crític.
- Identificar els factors que influeixen en la presa de decisions en cadascuna de les etapes del procés infermer.
- Comprendre la necessitat d'utilitzar el pensament crític en l'exercici de la professió infermera.

Competències

Competències

- Ser capaç, en l'àmbit de la infermeria, de prestar una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones que atenen, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen en les normes legals i deontològiques aplicables.
- Conèixer i aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la infermeria.
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a les persones, família o grups, avaluant el seu impacte i establint les modificacions oportunes.
- Basar les intervencions de la infermeria en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Conèixer els sistemes d'informació sanitària.
- Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys i fomentar l'educació per a la salut.
- Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en què s'estructuren de forma uni o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials

Continguts fonamentals de l'assignatura

Continguts de l'assignatura

Unitat preliminar: Recerca i gestió d'informació: Tipologies de les fonts d'informació: Què és la informació científica? Què és una font d'informació? Tipus de fonts d'informació. El procés de recerca i recuperació d'informació. Formulació de l'estratègia de cerca. Obtenció del document original. Eines per recuperar la informació: Catàlegs locals (UdL) i col·lectius (Començar / REBIUN). Bases de dades: MEDLINE, CUIDATGE, ISI, COCHRANE, ProQuest ...). Llibres-e, enciclopèdies-i, revistes-e. Internet. Com citar documents (Vancouver, APA). Gestió de la informació a través d'un gestor de referències bibliogràfiques (REFWORKS).

Unitat 1: Pensament crític: Introducció al pensament crític. Actitud del pensador crític. Habilitats: Recerca d'informació, Anàlisi crítica de la informació (lectura crítica).

Unitat 2: El pensament crític infermer: Pensament crític en infermeria. Judici clínic, Raonament ètic, Investigació infermera.

Unitat 3: Paradigmes infermers: Grans corrents de pensament: paradigma de la categorització, paradigma de la integració, paradigma de la transformació.

Unitat 4: Metodologia de la investigació: Elaboració de projectes. Metodologia qualitativa i metodologia quantitativa.

Unitat 5: Elaboració de treballs: Estructura i continguts de treballs escrits i d'una presentació oral. Elaboració d'una anàlisi crítica

Unitat 5: Avaluació de cures: Pràctica basada en l'evidència. Generació d'evidència científica. El cas de la infermeria. De la revisió sistemàtica al metanàlisi.

Unitat 6: El procés infermer com a mètode de treball: Valoració de la situació. Recollida d'informació. Interpretació de la informació. Models de registre actuals. Raonament diagnòstic. Etapes del raonament diagnòstic. Taxonomia dels diagnòstics. Classificació dels diagnòstics.

Eixos metodològics de l'assignatura

Sesió	Metodologia	Actividad	HTP	HTNP**
1	Exposició del professor	Presentació de la assignatura. Introducció a la filosofia científica	2	0
2	Lliçó magistral	Historia del pensamiento humano. Evolución histórica del concepto de persona, objeto de los cuidados de enfermería	2	4
3	Lección magistral	Pensamiento crítico: Introducción. Fases: Actitud, obstáculos, argumentos, fuentes de información, evaluaciones.	2	2
4	Lección magistral	Pensamiento crítico: Estrategias y habilidades.	2	0
5	Lección magistral	Grandes líneas del pensamiento enfermero. Paradigmas de la categorización, de la integración y de la transformación	2	4

6	Lección magistral	Como se lee un artículo científico. Análisis crítico de artículos	2	0	
7	Exercicio escrito	Prueba evaluativa gestión bibliográfica	2		
8	Lección magistral	Estructura y contenidos de un trabajo escrito	2	4	
9	Lección magistral	Metodología de la investigación: Revisión bibliográfica y marco teórico. Hipótesis y objetivos de investigación. Diseño de estudios, variables, población y muestra.	2	0	
10	Lección magistral	Enfermería Basada en la Evidencia (EBE)	2	6	
11	Lección magistral	Estructura y contenidos de una presentación oral	2	6	
12	Visionado documental y ejercicio escrito	Visionado de la película. Actitud del pensador crítico. Documental: Dr. Semmelweis	2	4	
13	Lección magistral	El proceso de atención de enfermería como método de trabajo. Valoración de la situación de salud. Recogida de datos. Modelos de registro actuales	2	4	
14	Lección magistral	El proceso de razonamiento diagnóstico. Problemas de salud que identifica la enfermera	2	4	
15	Debate	Síntesis	2	0	

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Part pràctica				
Seminaris				
Sessió	Metodologia	Activitat	HTP	HTNP**
1	Seminari-debat	construcció d'estratègies de recerca I	2	4
2	Seminari-debat	construcció d'estratègies de recerca II	2	4
3	sessió de treball informàtic	recerca bibliogràfica: Catàlegs locals (UdL) i col·lectius (CCUC / REBIUN).	2	4
4	sessió de treball informàtic	Bases de dades: MEDLINE, CINHAL, CUIDATGE, ISI, COCHRANE, PROQUEST...).	2	4
5	sessió de treball informàtic	Bases de dades: MEDLINE, CINHAL, CUIDATGE, ISI, COCHRANE, PROQUEST...).	2	4
6	sessió de treball informàtic	Gestió de la informació a través d'un gestor de referències bibliogràfiques (MENDELEY)	2	4

7	Taller	Elaboració del treball en grup de forma tutoritzada. Estratègies de recerca	2	4
8	Seminari	Treball en grup de forma tutoritzada. anàlisi crítica	2	4
9	Seminario	Treball en grup de forma tutoritzada. Redacció de treballs	2	4
10	Seminari	Treball en grup de forma tutoritzada. Elaboració de treballs	2	4
11	Seminari	Treball en grup de forma tutoritzada. Elaboració de treballs	2	4
12	Debat	Exposició de treballs	2	0

Sistema d'avaluació

Avaluació contínua del aprenentatge

Activitat	Avaluació
Exercici online de cerca bibliogràfica	25%
Assistència i participació en les discussions i debats	10%
Treball escrit en grup d'anàlisi crítica sobre un tema de salut i exposició oral	45%
Documental. Treball escrit sobre el pensament crític	20%

Requisit: S'haurà de superar cadascuna de les parts amb una nota mínima de 5 sobre 10 i assistència al 80% dels seminaris.

Evaluació alternativa de l'aprenentatge

Activitat	Avaluació
Exercici online de cerca bibliogràfica	25%
Treball escrit en grup d'anàlisi crítica sobre un tema de salut i exposició ora	55%
Documental. Treball escrit sobre el pensament crític	20%

Requisit: S'haurà de superar cadascuna de les parts amb una nota mínima de 5 sobre 10

Bibliografia i recursos d'informació

- Kuhn TS. La estructura de las revoluciones científicas. 3ª ed. México: Fondo de Cultura Económica; 2006.
- Alfaro R. Aplicación del proceso enfermero. Fomentar el cuidado en colaboración. Barcelona: Ed. Masson; 2003.
- Alfaro R. Aplicación del proceso enfermero. Fundamento del razonamiento clínico. Barcelona. Ed. Wolters Kluwer Health, 2014

- Alfaro R. Pensamiento crítico y juicio clínico en enfermería. Barcelona: Ed. Masson; 2009.
- Bowles K. The relationship of critical-thinking skills and the clinical-judgment skills of baccalaureate nursing students. J Nurs Educ. 2000;39(8):376-86.
- Burns N, Grove SK. Investigación en enfermería. desarrollo de la práctica enfermera basada en la evidencia. Barcelona: Elsevier Cop.; 2012.
- Diez J.A. Fundamentos de la Filosofía de la Ciencia. 3ª ed. Barcelona: Ed. Ariel; 2008.
- Gordon JM. Congruency in defining critical thinking by nurse educators and non-nurse scholars. J Nurs Educ. 2000;39(8):340-51.
- Kérouac S, Pepin J, Ducharme F, Duquette A, Mayor F. El pensamiento enfermero. Barcelona: Ed. Masson; 1996.
- Polit DF. Investigación científica en ciencias de la salud. Principios y métodos. 6ª ed. México: McGraw-Hill Interamericana; 2000.
- Youngbood N, Beitz JM. Developing critical thinking with active learning strategies. J Nurs Educ. 2001;26(1):39-42.